

ВПЛИВ ЗАМІСНОЇ ТЕРАПІЇ НА МЕТАБОЛІЧНІ ПРОЦЕСИ В ТКАНИНАХ ПАРОДОНТА ГОНАДЕКТОМОВАНИХ ЩУРІВ РІЗНОЇ СТАТІ

©М. Р. Хара, С. О. Росоловська

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Зі збільшенням тривалості життя зростає актуальність проблеми його якості. Відомо, що з віком відсоток хворих, які страждають пародонтозом, суттєво збільшується і серед ймовірних причин – порушення гормонопродукуючої функції статевих залоз, що виникає в результаті патології та при старінні. Метою дослідження було встановлення впливу гонадектомії та замісної гормонотерапії на метаболічні процеси в тканинах пародонта. Дослідди провели на статевозрілих самцях і самках щурів з видаленими гонадами, яких спостерігали через 8 тижнів після оперативного втручання. З метою корекції використали 3 види замісної терапії: 1 – замісна гормонотерапія, яка передбачала введення статевих гормонів (естроген з прогестероном самкам, тестостерон – самцям) щоденно протягом 4 та 8 тижнів; 2 – введення протягом зазначених вище термінів препарату кальцію та вітаміну Д; 3 – замісна гормонотерапія та препарат кальцію і вітаміну Д. У слизовій пародонта вивчали вміст первинних та вторинних продуктів перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ), активність антиоксидантної системи (АОС), у кістках верхньої та нижньої щелеп – вміст органічних та неорганічних (Са, Р, Mg, Mn, Fe, Cu) речовин. Проведені дослідження показали, що різке зниження гормонопродукуючої активності гонад викликало нагромадження дієнових (ДК) та трієнових кон'югатів (ТК) і малонового діальдегіду (МДА) в крові самців і самок. Реакція АОС проявилася більш суттєвою депресією у гонадектомованих самок, порівняно

з самцями. У слизовій пародонта гонадектомованих самців відбувалося зниження вмісту усіх досліджуваних метаболітів ПОЛ, а в самок – лише МДА. Активність ферментів АОС знижувалася, що у самок було суттєвішим, ніж у самців. Тривалий дефіцит статевих гормонів мав наслідком суттєве зменшення в кістках щелеп частки неорганічних та органічних речовин кісток, вмісту кальцію та фосфору при збереженні вмісту мікроелементів (Mg, Mn, Fe, Cu), що свідчило про розвиток атрофії кістки. Дані зміни були підтверджені морфологічно. Застосування з коригувальною метою різних видів замісної терапії показало, що відновлення балансу активності систем, які забезпечують ліпопероксидацію та антиоксидантний захист в слизовій пародонта, було найкращим при поєднанні замісної гормонотерапії з препаратом кальцію та вітаміну Д. Аналогічна закономірність стосувалася досліджуваних кісток. Слід зауважити, що вміст неорганічних та органічних компонентів верхньої та нижньої щелеп самців достовірно не відрізнявся від такого у контрольних тварин. У самок, незважаючи на корекцію, вміст кальцію та фосфору залишався достовірно меншим. Найкраща ефективність щодо стану метаболізму в тканинах пародонта була зафіксована за умов отримання тваринами комбінованої замісної гормонотерапії та препарату кальцію з вітаміном Д протягом 8 тижнів. Меншу ефективність 4-тижневого застосування цих препаратів стосовно стану кісток можна пояснити меншою швидкістю метаболічних процесів у них.

ЗМІНА ВМІСТУ АЦЕТИЛХОЛІНУ В СЕРЦІ ЩУРІВ РІЗНОЇ СТАТІ В УМОВАХ БЛОКАДИ АТФ-ЧУТЛИВИХ КАЛІЄВИХ КАНАЛІВ ГЛІБЕНКЛАМІДОМ

©М. Р. Хара, Р. С. Усинський

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського»

Патологія серцево-судинної системи займає провідне місце за захворюваністю та смертністю населення економічно розвинених країн. Серед факторів ризику – належність до чоловічої статі. Останніми роками привертає увагу постаріння населення на землі та збільшення цієї патології серед жінок, особливо менопаузального віку. На

даному етапі розвитку медицини більше уваги приділяється дослідженням тонких механізмів регуляції серця в умовах його пошкодження з метою пошуку ефективних способів чи засобів кардіопротекції, які здатні змінювати активність кардіоміоцитів на рівні іонних каналів. Серед останніх важливу роль в реалізації стрес-лімітуючих ефектів